

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

«Διάδρομος Απογείωσης» στο Εθνικό Θέατρο

16.01.2011 -- Της Σάντρας Βούλγαρη

Με συγκίνηση και δύναμη. Με κινήσεις γεμάτες ενέργεια και κείμενα που τα λένε «χύμα», όπως μόνον η νιότη μπορεί... Αυτή ήταν η πρώτη αίσθηση, φρέσκια και εντυπωσιακή, μιας σημαντικής πρεμιέρας για τα θεατρικά δρώμενα της Αθήνας. Ένας στενόμακρος χώρος ανάμεσα στις σειρές των θεατών (χωρισμένες στα δύο και τοποθετημένες απέναντι η μία από την άλλη) μεταμορφώθηκε σε σκηνή κι έγινε (τι ευφάνταστο!) ένας αληθινός «Διάδρομος Απογείωσης», εξ ού και το όνομα που δόθηκε στο φεστιβάλ νέων δημιουργών, το οποίο εγκαινιάστηκε στο Εθνικό Θέατρο με την έναρξη της καινούργιας χρονιάς (7/1).

Τέσσερα ζευγάρια νέων, αγόρια και κορίτσια, ανέβασαν τα στόρια στον δεύτερο όροφο του Κτιρίου Τσίλλερ, στην Αίθουσα Εκδηλώσεων, καθώς οι μεγάλοι πολυέλαιοι έκλεισαν, αφήνοντας ως μοναδικό φόντο τούς ήχους και τα φώτα της Πειραιώς. Αν και ήταν λίγοι οι θεατές που παρακολούθησαν την πρώτη βραδιά του «Διαδρόμου Απογείωσης» παρ' όλα αυτά τα σχόλια όσων παρευρέθησαν έκρυβαν θαυμασμό για τη δουλειά των καλλιτεχνών (στην πρεμιέρα η ομάδα ΑΣΠΙΚΑ παρουσίασε το πρότζεκτ «Στοές», βασισμένο σε δημοσιογραφικό υλικό που σχετίζεται με τον πρόσφατο εγκλωβισμό των μεταλλωρύχων στη Χιλή). Στο ταμείο του Φουαγιέ άκουγες τις τηλεφωνήτριες να προσπαθούν να βρουν θέσεις για θεατές (τις λιγοστές που είχαν μείνει) για τις παραστάσεις της Κεντρικής και Νέας Σκηνής. Σαν μυστικό που πρέπει να αποκαλυφθεί, σκεφτόσουν το νέο φεστιβάλ (προς ενημέρωση θα διαρκέσει ολόκληρο τον μήνα), που με ένα φτηνό εισιτήριο των πέντε ευρώ, προσφέρει μια «γεμάτη» αίσθηση, ίσως πιο φρέσκια κι αιχμηρή από τις άλλες, επίσημες προτάσεις του Εθνικού.

Βέβαια αυτή ήταν και η πρόθεση. Να δημιουργηθεί μια νέα πλατφόρμα εκδηλώσεων όπου θεατρικές ομάδες επιλεγμένες θα είχαν τη δυνατότητα να παρουσιάσουν την πρότασή τους σε μορφή work in progress. Οι καλλιτέχνες που συμμετέχουν έχουν ήδη ξεχωρίσει για την πειραματική τους δουλειά και ανήκουν στους ανερχόμενους της γενιάς τους. Κοιτώντας τα βιογραφικά των ομάδων και των συντελεστών, βλέπεις ένα πλούσιο υλικό παραστάσεων στο πρόσφατο παρελθόν τους, με κύρια χαρακτηριστικά το συλλογικό έργο, τον πειραματισμό με άλλες τέχνες όπως τα εικαστικά, το σωματικό θέατρο, τον κινηματογράφο, σπουδές ή και τωρινές συνεργασίες/μετακινήσεις στο εξωτερικό, παρουσίαση έργων σε καθημερινούς ή γενικά ασυνήθιστους χώρους εκτός θεάτρου.

Την Παρασκευή που μας πέρασε (14/1) ο πολύ καλός Ευριπίδης Λασκαρίδης (ομάδα Osmosis), ο οποίος επεξεργάζεται «την ευρύτερη έννοια του μεταμοντέρνου», παρουσίασε το πρωτότυπο «Αυτό δεν είναι μια Πίπα» που βασίστηκε σε έναν μονόλεπτο διάλογο (σε ελεύθερη απόδοση) από την ταινία του Γούντι Αλεν «Διαλύοντας τον Χάρυ». Αυτή την εβδομάδα (21/1) ο **Μανώλης Τσίπος** (ομάδα Nova Melancholia) ανεβάζει το work in progress με τίτλο «Ο Πειρασμός του Αγίου Αντωνίου: Μια παράσταση για το έθνος», που επιλέχθηκε (η βάση του είναι το κείμενο «Οι Πειρασμοί του Αγίου Αντωνίου» του Φλωμπέρ) «για να μιλήσω για την

Ελλάδα του σήμερα επιχειρώντας μια αλληγορία της σύγχρονης Ελλάδας ως βαλλόμενου τοπίου «πειρασμών», όπως είπε ο ίδιος σε σύντομη συνομιλία του με την «Κ».

Ενδιαφέρουσα κι επίκαιρη η θεματολογία (ένα ακόμη κοινό στη δουλειά των τεσσάρων συνολικά ομάδων του «Διαδρόμου Απογείωσης»), αφού και το τελικό κομμάτι του φινάλε του φεστιβάλ, οι «Εορτασμοί σε πρώτο ενικό» (28/1, ομάδα Mkultra, σκηνοθεσία Γκίγκη Αργυροπούλου/Πέντερ Κιρκ), είναι αφιερωμένο στο Βοστόκ 1 και «στις αποστολές που δεν μπήκαν ποτέ σε τροχιά». Η Γκίγκη Αργυροπούλου, ιδρύτρια της ομάδας, η οποία δραστηριοποιείται στο εξωτερικό και έχει δημιουργήσει πολλά κοινωνικά και εκπαιδευτικά προγράμματα για νέους μίλησε στην «Κ» καταρχάς για το έργο: «Χρησιμοποιώντας αρχαία ήχου, μεταδόσεις από φαντάσματα και μια ομάδα περφόρμερ από 5 έως 50 χρόνων θα προσπαθήσουμε να εξορκίσουμε τα φαντάσματα του τελευταίου μισού αιώνα, και να βρούμε πώς φτάσαμε έως εδώ και ακόμα τι αξίζει να γιορτάσουμε μετά από όλα». Το ότι η ομάδα Mkultra σηματοδοτεί το τέλος του νέου φεστιβάλ του Εθνικού, δεν μπορούσε παρά να φέρει στην επιφάνεια κι ένα ερώτημα. Ωραία όλα αυτά, αλλά θα υπάρξουν ευκαιρίες και πόσες στην Ελλάδα του σήμερα για μια θεατρική ομάδα που βρίσκεται στην αρχή της πορείας της. Στο κάτω κάτω μιλάμε για έναν Διάδρομο Απογείωσης □

«Εξαρτάται τι ακριβώς ευκαιρίες» λέει η Γκίγκη Αργυροπούλου. «Σίγουρα υπάρχουν ευκαιρίες για να παρουσιάσει κανείς μια πρώτη δουλειά, με λιγοστά μέσα φυσικά. Αλλά όταν ξεκινάς να δημιουργείς παραστάσεις αυτό δεν μετράει, εκείνο που μετράει είναι να έχεις την ευκαιρία να παρουσιάσεις κάτι μπροστά στο κοινό. Τα προβλήματα έρχονται στη συνέχεια γιατί δεν υπάρχουν οι κατάλληλες συνθήκες για να εξελιχθεί μια ομάδα».

Στην Ελλάδα υστερούμε σε δύο σημεία

«Σε ό,τι αφορά το σύγχρονο θεατρικό τοπίο στην Ελλάδα», μας λέει ο Μανώλης Τσίπος της **Nova Melancholia**, «θα έλεγα ότι τα πράγματα βρίσκονται σε ένα κρίσιμο σημείο το οποίο, αν και είναι ένα από τα αποτελέσματα αυτής της αποπνικτικής οικονομικής, κατάστασης που βιώνει η χώρα, δεν συνδέεται μονάχα με αυτήν. Θέλω να πω πως στην Ελλάδα δεν υστερούμε σε τίποτα σε δυναμικό. Αυτό που λείπει είναι μια σαφής πολιτιστική πολιτική».

Φυσικά, δεν πρέπει να τα περιμένουμε όλα από την Πολιτεία. Πιστεύω ότι υπάρχει τρόπος να εμπλακούμε οι καλλιτέχνες και οι ομάδες των παραστατικών τεχνών με δυναμικό τρόπο στη διαμόρφωση της όποιας πολιτιστικής πολιτικής για τη χώρα. Για να γίνει αυτό, χρειάζεται συσπείρωση και κριτική σκέψη. Η δύσκολη οικονομική συγκυρία της χώρας μπορεί να αποτελέσει ευκαιρία.

Από τον προηγούμενο Σεπτέμβρη βρίσκομαι στην Ολλανδία, στο Άμστερνταμ, παρακολουθώντας το Master of Theatre του DasArts. Ένα από τα πρώτα πράγματα που μου έκαναν εντύπωση ήταν ο συνδυασμός ανοιχτότητας στην αντίληψη για την τέχνη και πρακτικής σκέψης, δηλαδή σκέψη που προσανατολίζεται στη διαμόρφωση ενός πλαισίου όπου ο καλλιτέχνης να διευκολύνεται να παραγάγει έργο. Πιστεύω ότι στην Ελλάδα και τα δύο αυτά σημεία είναι ελλιπή. Αποτέλεσμα αυτού: το κατακερματισμένο θεατρικό τοπίο της Αθήνας και της χώρας και ένα γενικότερο αίσθημα δυσθυμίας που δεν δημιουργεί δυναμικό πρωτοβουλιών».